

ЗМІСТ

Вступ

1.	Загальний обсяг навантаження та очікувані результати навчання	2
2.	Перелік, зміст, тривалість і взаємозв'язок видів діяльності за освітніми напрямками, логічну послідовність реалізації.....	5
3.	Форми організації освітнього процесу	14
4.	Опис та інструменти системи внутрішнього забезпечення якості освіти	16
5.	Інноваційна діяльність	18

Вступ

Освітня програма Сумського дошкільного навчального закладу (ясла-садок) № 40 «Дельфін» м. Суми, Сумської області, розроблена відповідно до вимог законів України «Про освіту» (від 05.09. 2017 року № 2145-VIII), «Про дошкільну освіту» із змінами і доповненнями (від 19.11.2024 № 4059-IX), Базового компоненту дошкільної освіти (затверджений наказом Міністерства освіти і науки України (№ 33 від 12.01.2021 «Про затвердження Базового компоненту дошкільної освіти (Державного стандарту дошкільної освіти) нова редакція»), Положення про дошкільний навчальний заклад, затвердженого Постановою Кабінету Міністрів України від 27.01.2021 № 86 (зі змінами до постанови Кабінету Міністрів України від 12 березня 2003р. № 305) та інших нормативних документів, що регламентують діяльність закладу.

Освітня програма діяльності закладу дошкільної освіти зорієнтована на цінності та інтереси дитини, урахування вікових можливостей, збереження дитячої субкультури, взаємозв'язок усіх сторін її життя та створення умов для соціально-емоційного благополуччя й адаптації кожної дитини в соціумі дорослих та однолітків шляхом засвоєння культурно-комунікативних засобів спілкування.

Мета освітньої програми закладу: планування й організація єдиного комплексу освітніх компонентів, спрямованих на досягнення вихованцями результатів навчання (набуття компетенцій), визначених Базовим компонентом дошкільної освіти.

Завдання освітньої програми:

- визначення переліку, змісту, тривалості й взаємозв'язку освітніх компонентів, спрямованих на досягнення вихованцями результатів навчання;
- визначення форм організації освітнього процесу;
- визначення інструментів забезпечення якості освіти;
- окреслення очікуваних результатів освітньої діяльності (набуття дітьми компетенцій перед вступом до школи).

Структура освітньої програми:

- ✓ особливості організації освітнього процесу закладу;
- ✓ програмно-методичне забезпечення освітньої діяльності;
- ✓ інструменти забезпечення якості освіти;

- ✓ інструменти проведення моніторингу освітнього процесу;
- ✓ основні показники реалізації освітньої діяльності.

Пріоритетний напрям роботи закладу дошкільної освіти: фізкультурно-оздоровчий.

Мова навчання: українська.

Мережа груп: кількість груп – 10, із них:

- ✓ 2 групи для дітей раннього віку (№ 1 «Сонечко», № 2 «Малючок»);
- ✓ 8 груп для дітей дошкільного віку, з них:
 - 1 група молодшого дошкільного віку (№ 10 «Веселка»);
 - 1 різновікова група дошкільного віку (7 “Барвінок” - інклюзивна група);
 - 3 групи старшого дошкільного віку (№ 4 «Дзвіночок», № 3 «Калинка», № 6 «Ромашка» - інклюзивні групи);
 - 1 різновікова спеціальна група дітей з функціональними мовленнєвими труднощами (№5 «Мальва»);
 - 1 старша спеціальна група дітей з функціональними мовленнєвими труднощами(№ 8 «Веснянка»).

Навчальний рік у закладі дошкільної освіти розпочинається 1 вересня 2025 року і закінчується 31 травня 2026 року.

З 1 червня по 31 серпня триває оздоровчий період, під час якого освітній процес здійснюється відповідно до вимог чинного законодавства.

Режим роботи закладу – 11 год.

11 годин – 1 група з 7.00 – 18.00

9.5 годин - 2 групи з 8.00 -17.30

8.5 годин – 4 групи 8.00 – 16.30

5 годин – 3 групи 8.00 – 13.00

Час проведення освітньої діяльності: 7.00-18.00

Режим роботи закладу дошкільної освіти в умовах дії воєнного стану розроблено з урахуванням методичних рекомендації МОН України щодо організації дошкільної освіти дітей у 2025/2026 навчальному році (лист МОН від 28.08.2025 № 1/17853-25) та відповідно до наказу Управління освіти і науки СМР від 29.08.2025 № 195 «Про організацію освітнього процесу в закладах освіти Сумської міської територіальної громади».

Заклад освіти працює в умовах 5-ти денного робочого тижня.

Приоритетні завдання роботи закладу на 2025/2026 навчальний рік:

1. Формування основ національної ідентичності та патріотичної свідомості у дітей дошкільного віку;
2. Формування безпечного, емоційно-комфортного середовища та психологічний супровід усіх учасників освітнього процесу;
3. Розвиток пізнавальної активності дітей через організацію дослідницько-пошукової діяльності.

Кадрове забезпечення

Загальна кількість працівників – 45, з них: педагогів – 22, обслуговуючого персоналу – 21. Заклад повністю забезпечений педагогічними кадрами. З дітьми працюють: 12 вихователів, 2 музичних керівника, 1 інструктор з фізкультури, практичний психолог, 2 учителя-логопеда, 3 асистента вихователя.

Матеріально-технічне забезпечення освітньої діяльності

У закладі функціонують: методичний кабінет, кабінет практичного психолога суміжна з ресурсною кімнатою, кабінет логопеда, музична зала, спортивна зала, басейн, українська світлиця, ізолюдина, медичний кабінет.

Відповідно до типового проекту будівлі, до складу групових приміщень входять роздягальні з індивідуальними шафами для одягу дітей та полицями для взуття; групові кімнати з набором меблів, ігровими осередками; санітарно-побутові приміщення. Всі групові приміщення відповідають вимогам Санітарному регламенту для ДНЗ.

Групові кімнати обладнано меблями відповідно до зросту дітей, є в наявності спортивний осередок з необхідним обладнанням для рухової діяльності відповідно віку дітей.

Предметно-просторове середовище закладу

Іграшками та навчально-ігровими посібниками заклад забезпечений відповідно Примірною переліку ігрового та навчально-дидактичного обладнання для закладів дошкільної освіти, наказ МОН України від 19.12.2017р. № 1633 на 90 %.

Музична зала забезпечена дитячими музичними інструментами, дидактичними та музичними іграшками, компакт-дисками з записами класичних музичних творів, сучасними творами для дітей.

У музичній залі є в наявності піаніно, музичний центр, працює точка доступу до WI-FI, є мультимедійний проектор (стаціонарний на стелі), мобільний екран для нього (навісний на стелі), ноутбук.

Спортивна зала та басейн забезпечено необхідним спортивним інвентарем та обладнанням. В спортивній залі встановлено батут, ігровий спортивний комплекс.

Прогнозований результат освітньої програми для здобувачів освіти:

✓ набуття дитиною перед її вступом до школи різних видів компетенцій і рівня освіченості, розвиненості та вихованості, передбачених Державним стандартом дошкільної освіти України;

- ✓ сформованість у дітей дошкільного віку мотивації до навчальної діяльності та саморозвитку;
- ✓ збереження психічного й фізичного здоров'я дітей дошкільного віку;
- ✓ задоволення освітньо-культурних потреб здобувачів освіти.

Прогнозований результат освітньої програми для педагогів:

- ✓ забезпечення ефективної реалізації завдань державного стандарту, створення умов для якісного соціально-емоційного розвитку дитини дошкільного віку як запоруки успішної самореалізації на наступному етапі життя в початковій ланці школи;
- ✓ удосконалення професійних навичок щодо організації освітнього процесу в закладі;
- ✓ реалізація компетентнісного підходу до освітнього процесу;
- ✓ упровадження в освітню практику інноваційних освітніх та інформаційно-комунікаційних технологій;
- ✓ ефективна взаємодія з батьками на засадах партнерства й співробітництва.

1. Перелік, зміст, тривалість і взаємозв'язок видів діяльності за освітніми напрямками, логічна послідовність їх реалізації.

З метою реалізації Базового компонента дошкільної освіти, вимог чинних освітніх програм та відповідно до Освітньої програми для дітей від 2 до 7 років "Дитина", освітній процес у закладі організовується з урахуванням гранично допустимого навчального навантаження на дитину, що забезпечує оптимальний баланс між розвитком, вихованням і відпочинком дошкільнят. Загальний обсяг тижневого навантаження за віковими групами становитиме:

**Гранично допустиме навантаження на дітей протягом року
(ранній вік)**

Групові форми роботи	Кількість занять на тиждень
Ознайомлення із соціумом	1
Ознайомлення з природним довкіллям	1
Художньо-продуктивна діяльність (музична, образотворча, театральна тощо)	4
Сенсорний розвиток	2
Логіко-математичний розвиток	-
Розвиток мовлення і культура мовленнєвого спілкування	2

Здоров'я та фізичний розвиток	2
Загальна кількість занять на тиждень	10
Додаткові освітні послуги за вибором батьків	-
Максимальна кількість занять на тиждень	10
Максимально допустиме навчальне навантаження на тиждень на дитину	1,4

**Гранично допустиме навантаження на дітей протягом року
(молодша група)**

Групові форми роботи	Кількість занять на тиждень
Ознайомлення із соціумом та розвиток мовлення	2
Ознайомлення з природним довкіллям	1
Художньо-продуктивна діяльність (літературна, музична, образотворча, театральна тощо)	4
Логіко-математичний розвиток	1
Здоров'я та фізичний розвиток	3
Загальна кількість занять на тиждень	11
Додаткові освітні послуги за вибором батьків	3
Максимальна кількість занять на тиждень	14
Максимально допустиме навчальне навантаження на тиждень на дитину	3,5

**Гранично допустиме навантаження на дітей протягом року
(середня група)**

Групові форми роботи	Кількість занять на тиждень
Ознайомлення із соціумом	2
Ознайомлення з природним довкіллям	1
Художньо-продуктивна діяльність (музична, образотворча, театральна тощо)	5
Сенсорний розвиток	-
Логіко-математичний розвиток	1
Розвиток мовлення і культура мовленнєвого спілкування	3
Здоров'я та фізичний розвиток	3
Додаткові освітні послуги за вибором батьків	4
Максимальна кількість занять на тиждень	15

Максимально допустиме навчальне навантаження на тиждень на дитину	5,3
---	-----

**Гранично допустиме навантаження на дітей протягом року
(старша група)**

Групові форми роботи	Кількість занять на тиждень
Ознайомлення із соціумом і розвиток мовлення	3
Ознайомлення з природним довкіллям	2
Художньо-продуктивна діяльність (літературна, музична, образотворча, театральна тощо) і культура мовленнєвого спілкування	5
Логіко-математичний розвиток	2
Здоров'я та фізичний розвиток	3
Загальна кількість занять на тиждень	15
Додаткові освітні послуги за вибором батьків	5
Максимальна кількість занять на тиждень	20
Максимально допустиме навчальне навантаження на тиждень на дитину	8,3

Під час організації освітнього процесу оптимально поєднуються організовані форми навчальної діяльності та самостійна пізнавальної діяльності дітей.

Забезпечуючи особистісно-орієнтований підхід, вихователь має:

- дотримуватися домірних віку норм тривалості організованих форм навчання;
- передбачати раціональне чергування різних видів діяльності на кожному занятті (розумова, рухова, практично-прикладна);
- доцільно використовувати місце проведення занять.

Нормативна тривалість занять у вікових групах закладу дошкільної освіти:

- для дітей раннього віку - 10 хв.; фізкультурне заняття – 15-20 хвилин;
- для дітей молодшого дошкільного віку - 15хв.; фізкультурне заняття – 20-25 хвилин;
- для дітей середнього дошкільного віку - 20хв.; фізкультурне заняття – 25-30 хвилин;
- для дітей старшого дошкільного віку - 25хв.; фізкультурне заняття – 30-35 хвилин (для дітей 6-го року життя).

Якщо діти виконують складні інтелектуальні завдання чи тривалий час перебувають у статичній позі, то такі заняття перемежують або ж закінчують фізкультурними хвилинками.

Перерви між заняттями тривають не менше 10 хв.

Програмно-методичне забезпечення освітньої діяльності

Освітній процес у закладі дошкільної освіти будується на відповідному програмно-методичному забезпеченні та представляє єдиний комплекс освітніх компонентів для досягнення вихованцями результатів навчання, визначених Базовим компонентом дошкільної освіти, чинними освітніми комплексними та парціальними програмами, рекомендованими Міністерством освіти і науки України.

З метою реалізації інваріантної та варіативної складових змісту Базового компоненту дошкільної освіти у 2025/2026 навчальному році в закладі будуть реалізовуватись освітні та парціальні програми дошкільної освіти, згідно з рішенням педагогічної ради (протокол №1 від 29.08.2025):

№ з/п	Назва	Автор	Документ про надання грифа	Група, у якій реалізується	П.І.П. педагогів
Комплексні програми					
2.	Освітня програма для дітей від 2 до 7 років «Дитина»	Беленька Г.В., Богініч О.Л., Вертугіна В.М. та інші	Лист МОН України від 23.07.2020 №1/11-4960	Групи дітей раннього – молодшого дошкільного віку, групи компенсу-ючого типу	Вихователі груп дітей раннього – молодшого дошкільного віку, компенсу-ючого типу
Парціальні програми					
1.	Парціальна програма з національно-патріотичного виховання для дітей середнього та старшого дошкільного віку «Україна – моя Батьківщина»	Каплуновська О.М, Палець Ю.М, Кичата І.І.	Пр. № 3 від 21.06.2022. Зареєстровано в Каталозі за № 1.0009-2022);	Групи дітей середнього, старшого дошкільного віку	Вихователі груп дітей середнього, старшого дошкільного віку
2.	Парціальна програма з патріотичного виховання для дітей старшого дошкільного	Гавриш Н.В., Косенчук О.Г., Піроженко Т.В.	Пр. № 4 від 29.06.2022. Зареєстровано в Каталозі за № 1.0013-2022).	Групи дітей старшого дошкільного віку	Вихователі груп дітей старшого дошкільного віку

	віку «Моя країн Україна»				
3.	Дитяча хореографія. Програма хореографічної діяльності дітей від 3-х до 7-ми років. Навчально-методичний посібник.	Шевчук А.С.	схвалено лист ІМЗО від 18.05.2020 №22.1/12-Г-2 71	Старші групи дошкільного віку	Бала Л.Ю., музичний керівник
Корекційно-розвивальна програми для дітей групи компенсуючого типу з мовленнєвими порушеннями					
1	«Програма корекційно-розвивальної роботи з дітьми із загальним та фонетико-фонематичним недорозвиненням мовлення»	Кравцова І.В., Стахова Л.Л.	Затверджена вченою радою ОППО, протокол №7 від 25.06.2025	Старша та різновікова спеціальні групи для дітей з функціональними труднощами	Крамаренко Т.В., Пугач Т.В., вчителі-логопеди

Освітня програма у 2025/2026 навчальному році передбачає досягнення вихованцями на кінець дошкільного віку шкільної зрілості та сукупності компетентностей, які будуть сталою базою для їх подальшого особистісного розвитку в умовах Нової української школи.

**Модель сформованості компетенцій випускника ЗДО
за освітніми напрямами БКДО**

Освітній напрям «Особистість дитини»	Рухова компетентність. Сформованість знань: знає назви основних рухів, предметів та спортивних знарядь, усвідомлює роль фізичних вправ у розвитку та зміцненні організму. Здатна до пізнання основ фізичного розвитку. Знає та свідомо дотримується правил у рухливих, спортивних іграх та вправах (зокрема з елементами змагання). Знає про індивідуальний принцип користування гігієнічними засобами. Навички: має сформовані життєво необхідні рухові уміння та навички, розвинені фізичні якості, достатній руховий досвід, який дозволяє застосовувати адекватні фізичні зусилля відповідно до ситуації. Володіє власним тілом, свідомо реагує на елементарні потреби організму, витримує відповідно до віку фізичне навантаження. Виявляє вольові зусилля у руховій діяльності, координує рухи, уміє орієнтуватися в просторі. Здатна самостійно застосовувати руховий досвід у повсякденному житті, оцінює і регулює можливості власного тіла. Володіє основними рухами (ходьба, біг, стрибки, лазіння, метання).
---	---

	Виконує з різних вихідних положень вправи на предметах, з предметами та без них. Володіє елементарними навичками загартування та особистої гігієни. Прагне бути охайною. Самостійно виконує основні гігієнічні процедури. Без нагадування дорослого користується основними гігієнічними засобами та предметами догляду за тілом. Намагається контролювати власну поставу; усвідомлює вплив постави на здоров'я, естетику рухів; виконує комплекс вправ для запобігання порушенням постави та плоскостопості. Особистісна компетентність. Сформованість знань: має позитивне уявлення про себе (Я — хороша / хороший), оперує займенником «Я», вирізняє себе з-поміж інших, орієнтується у своїх чеснотах і вадах, знає та усвідомлює свої права, права інших, обов'язки, статеву, родинну, соціальну приналежність та саму себе в часі, просторі тощо. Розуміє своє місце в системі людської життєдіяльності — у сім'ї, групі однолітків, соціально-комунікативному просторі, у різних видах діяльності. Правильно називає основні ознаки різних вікових періодів (дитинство, юність, зрілість, старість). Диференціює добро і зло, здатна управляти собою, власною поведінкою в різних життєвих ситуаціях, оперуючи усвідомленими ціннісними орієнтаціями, позитивними мотивами. Навички: характеризує себе як він / вона, а в майбутньому чоловік / жінка. Прагне досягати поставленої мети особистої діяльності. Має навички обходитися своїми силами, самостійно в знайомих ситуаціях. За необхідності вміє звертатися по допомогу. Здатна встановлювати причинно-наслідкові та смислові зв'язки між подіями життя, своїми переживаннями. Адекватно реагує на різні життєві ситуації, управляє собою, намагаючись стримувати негативні емоції, співвідносить характер емоційної поведінки з її наслідками для інших. Передбачає результати своєї діяльності, знає їхнє значення для себе і тих, хто поряд, усвідомлює свою відповідальність за вчинене. Виявляє самоповагу (Я — хороша / хороший), повагу до інших (інші також хороші), власну гідність.
Освітній напрям «Дитина в соціумі»	Сформованість знань: має уявлення про місце кожної людини в соціальному середовищі; уявлення про себе як члена громади, суспільства; уявлення про свою сім'ю, родину, рід, рідну домівку, заклад дошкільної освіти, Батьківщину; знає і розповідає про державні та національні символи України, звичаї, традиції сім'ї та українського народу. Усвідомлює свою роль (у сім'ї, групі однолітків, місцевій громаді). Знає, що прізвище вказує на належність дитини до свого роду, родини, а ім'я — на її індивідуальність та неповторність, знає про окремі традиції і звичаї попередніх поколінь. Усвідомлює необхідність дотримання соціальних норм моралі й виявляє повагу до прав і свобод людини. Розуміє переваги розв'язання конфліктів, суперечок мирним шляхом. Демонструє відкритість до спілкування та взаємодії з представниками різних національностей і культур. Навички: ідентифікує себе та діє відповідно до соціальної ролі: донька / син, брат / сестра, онука / онук, друг / подруга тощо; демонструє елементарні навички емоційної саморегуляції, виражає почуття за допомогою слів, міміки, жестів; пояснює причину своїх емоцій, усвідомлює те, що інші люди переживають різні емоційні стани, їм буває радісно, боляче, образливо тощо. Звертається по допомогу до однолітків та знайомих та/або надає її, вміє отримувати

	задоволення від надання допомоги іншим. Дотримується соціальних правил та норм поведінки, домовленостей у щоденній життєдіяльності; бере участь у визначенні та прийнятті правил співжиття в родині, групі закладу дошкільної освіти, колі друзів. Уміє порозумітися, домовитися з іншими в конфліктних ситуаціях, вживає у спілкуванні з дорослими й однолітками ввічливі слова. Пропонує ідеї для гри, долучається до різних видів діяльності, бере участь у прийнятті рішень щодо особистих питань та життя колективу. На рівні можливостей дошкільного віку визнає цінності демократії (готовність брати на себе відповідальність, вміння висловлювати власну думку та приймати думку іншого, вміння розв'язувати конфлікти шляхом діалогу; вміння слухати й спостерігати).
Освітній напрям «Дитина в природному довкіллі»	Сформованість знань: має початкові уявлення про дії та поведінку, орієнтовані на сталий розвиток, в екологічній, економічній та соціальній сферах повсякденного життя; знає про необхідність зменшення марних витрат сировини й кількості відходів. Знає і називає різні формули звернення, вітання, подяки і вміє обирати одну з них у залежності від ситуації спілкування. Співвідносить жести з добрими словами. Навички: може пояснити на елементарному рівні необхідність сталого способу власного життя, свідомо обирає дії, спрямовані на зміцнення власного здоров'я, виявляє відчуття особистої причетності до збереження ресурсів планети і власної країни. Здатна пояснити, чому потрібно економно витрачати воду, папір, електроенергію, як це пов'язано зі збереженням лісових, водних запасів планети, клімату; демонструє навички розумного споживання енергії, паперу та води. Здатна не лише усвідомлювати важливість правил у суспільному житті, смисл конкретного правила, а й уміти пояснити іншому, чому варто чинити так, а не інакше. Володіє і доречно вживає слова із широкої палітри мовних формул, необхідних для обслуговування різних ситуацій (вітальні слова, слова-звертання, прохання чи пропозиція допомоги, дякування, вибачення тощо); виявляє доброзичливе ставлення до людей, які їй точують, намагається підтримувати дружні стосунки з дітьми.
Освітній напрям «Мовлення дитини»	Сформованість знань: розуміє, що в Україні українська мова є державною; усвідомлює звуковий склад рідної мови, спираючись на розвинений фонематичний слух і мовленнєве дихання. Має збалансований запас слів із різних освітніх напрямів, що дає змогу добирати найбільш точні слова відповідно до ситуації мовлення; знає і називає ознаки, якості, властивості предметів, явища, події. У словнику наявні слова всіх частин мови, різного типу творення, слова різної складності, синоніми, антоніми, епітети, метафори, багатозначні слова; фразеологічні звороти; знає прислів'я, і приказки, утішки, загадки, скоромовки, форми звертання до дорослих і дітей. Має елементарні знання норм культури мовлення (привітання, прохання, вибачення, подяка, комплімент тощо). Навички: ефективно спілкується рідною мовою, свідомо намагається говорити виразно і правильно, чітко промовляючи звуки і слова відповідно до орфоепічних норм української мови; регулює дихання і темп у процесі мовлення; володіє силою, висотою, тембром голосу, володіє вербальними і невербальними засобами виразності. Виявляє навички звукового аналізу простих слів. Вживає всі частини мови, граматичні категорії, різні за складністю типи речень; володіє елементарними навичками корекції та самокорекції мовлення;

	узгоджує слова у словосполученнях і реченнях згідно з мовними нормами (рід, число, відмінок, дієвідміна, клична форма тощо). Ініціює і підтримує розпочату розмову в різних ситуаціях спілкування, відповідає на запитання співрозмовника і звертається із запитаннями, орієнтується в ситуації спілкування, вживає відповідні мовні і немовні засоби для вирішення комунікативних завдань; дотримується правил мовленнєвої поведінки та мовленнєвого етикету. Складає різні види розповідей: описові, сюжетні, творчі (розповіді-повідомлення, роздуми, пояснення, етюди), переказує художні тексти, складає за планом вихователя і самостійно казки і різні види творчих розповідей; розповідає про події із власного життя, за змістом картини, художніх творів, на запропоновану тему, за ігровою та уявлюваною ситуаціями, за результатами спостережень та власної діяльності; самостійно розповідає знайомі казки, переказує зміст художніх творів, користується пояснювальним мовленням (пояснити хід наступної гри, майбутній сюжет малюнка, аплікації, виробу); планує, пояснює і регулює свої дії; імпровізує, розмірковує про предмети, явища, події, друзів; робить елементарні узагальнення, висновки; висловлює зв'язні самостійні оцінні судження стосовно різних явищ, подій, поведінки людей, героїв художніх творів. Виявляє здатність до словесної творчості у різних видах мовленнєвої діяльності.
Освітній напрям «Дитина в сенсорно-пізнавальному просторі»	Сформованість знань: виявляє обізнаність з предметами та їхніми властивостями, зокрема з матеріалами, з яких виготовляють речі (пластик, папір, метал, тканина, гума, глина тощо); має уявлення про виготовлення предметів довкілля (елементарні способи їх обробки: пошив, вирізання, видування тощо); знає та виконує правила техніки безпеки і роботи з інструментами. Розуміє важливість раціонального використання матеріалів, обережного ставлення до продуктів праці. Навички: володіє видами предметно-практичної діяльності: конструювання (з будівельного матеріалу, з паперу (оригамі, паперопластика), з природного матеріалу, з деталей конструкторів тощо), наочне моделювання (конструкцій, моделей, наприклад, часу: ранок-день-вечір-ніч, пір року: зима-весна-літо-осінь тощо), проєктування, технічної творчості (створення конструкцій, споруд, технічних елементів). Вміє визначати мету, прогнозувати кінцевий результат, планувати послідовність дій, узгоджувати власні дії з діями партнерів. Демонструє сформованість умінь розглядати конструкції, виокремлювати їхні основні складові, співвідносити за розмірами, формами, розташуванням, аналізувати та оцінювати результат своєї роботи та роботи однолітків, вносити корективи, виправляти помилки. Турботливо ставиться до рукотворних виробів. Вміє використовувати зразки та намагається додати самостійні знахідки та рішення у створенні виробів, проявляє фантазію, винахідливість, імпровізує, використовуючи наявні ресурси, альтернативно застосовує предмети та матеріали, зважаючи на їхні властивості, генерує ідеї та заохочує товаришів бажанням їх реалізувати, прагне довести розпочату справу до логічного завершення. Виокремлює потрібну інформацію про об'єкти довкілля з малюнку, плану, моделі, схеми, порівнює різні моделі одного й того ж самого об'єкта. Долучається до рукоділля (handmade) з різними матеріалами з метою удосконалення навколишнього життєвого простору.

Освітній напрям «Гра дитини»	Сформованість знань: має уявлення про різні види ігрової діяльності, види та назви ігор, у які можна пограти; знає дії у творчих іграх та в іграх з правилами; вміє залучати та приймати партнерів до спільної гри; обирає безпечне місце та атрибути для гри; знає зміст сюжетно-рольових, конструкторсько-будівельних, дидактичних, словесних, настільно-друкованих, рухливих зі співом і діалогом, режисерських, театралізованих, українських народних іграх; демонструє сформованість рольових способів поведінки; свідомо використовує норми та етикет спілкування в іграх; розуміє, як використовувати предметно-ігрове середовище для гри; знає ігри та іграшки в садочку та вдома, використовує їх у самостійних іграх; втілює свої життєві враження; встановлює причини та наслідки вдалої та невдалої гри; усвідомлює себе активним учасником ігрової діяльності. Навички: ініціює організацію ігор з іншими дітьми за власним вибором. Самостійно обирає тему для гри, моделює явища реального життя, розвиває сюжет на основі досвіду та знань, прикладах дорослих, з літературних творів і казок, дотримується правил рольової взаємодії (узгодження, рівності, управління тощо). Разом з іншими дітьми облаштовує ігрове середовище та самостійно чи з незначною допомогою розподіляє ролі. Дотримується правил гри до її закінчення та стежить, щоб усі учасники їх виконували. Уміє підпорядковувати власні дії ігровим задумам, приймати пропозиції інших дітей та узгоджувати їх з усіма учасниками ігрового процесу, використовувати в іграх різні іграшки відповідно до її змісту або предмети-замінники; конструювати ігрове поле за допомогою різних предметів та матеріалів згідно з темою. Уміє налагоджувати партнерські стосунки завдяки діалогічному спілкуванню на основі ігрового задуму, рольової взаємодії або особистих уподобань, проявляє товариськість, толерантність, зважає на думку інших, стримує агресивні прояви, конструктивно розв'язує конфлікти, радіє спільному успіху, дотримується норм та етикету спілкування, висловлює у делікатній формі своє непогодження з пропозиціями ровесника, його діями із розподілу ролей, іграшок, обов'язків. Для реалізації ролі широко використовує різні засоби виразності (емоційно-виразні рухи, міміка, пантоміміка, тембр голосу, рольове мовлення), ділиться з дорослими та однолітками враженнями після гри. Адекватно оцінює результати власних дій та дій товаришів по команді, виявляє взаємну прихильність, надає перевагу грі як провідній діяльності; використовує власний досвід для створення ігор; здатна гратися сама та з однолітками, виявляє вміння залучити до гри партнерів; намагається творчо розвивати сюжет або придумувати ігри.
Освітній напрям «Дитина у світі мистецтва»	Сформованість знань: має елементарні уявлення про види мистецтва (художньо-продуктивне, музичне, театральне). Розуміє мистецтво як результат творчої діяльності митців, виконавців. Виявляє інтерес до творів різних видів мистецтва, впізнає знайомі твори, проявляє до них особисте ставлення, висловлює враження від мистецтва, інтерпретує твори. Сприймає та емоційно реагує на художній образ, елементарно аналізує засоби художньої виразності у творах мистецтва різних видів і жанрів. Вирізняє специфіку образу мистецтва художньо-продуктивного, декоративно-ужиткового, музичного, танцювального, театального. Розуміє призначення зображувальних матеріалів, театального реквізиту, атрибутів для

	образотворчої, театралізованої, музичної діяльності; здатна до реалізації творчого задуму за їх допомогою. Має уявлення про музичну гру, пісню, хоровод, танець, інструментальну музику. Розуміє зміст і колективний характер театральної вистави, знає різні види театру (ляльковий, тіньовий, настільний тощо). Навички: пов'язує яскравість образу, зміст твору з кольорами, композицією, формою; звуками, ритмами, динамікою, темпом, рухами; мімікою, жестами, римами, монологами, діалогами. Здатна розрізнити основні жанри живопису (портрет, пейзаж, натюрморт, казковий, анімалістичний), музики (вокальні, інструментальні), вистави різних театрів (ляльковий, музичний). Знаходить просту аналогію між життям і змістом твору, використовує здатність споглядати і уявлятися в довкілля для бачення краси у побуті та мистецтві, набувати художньо-продуктивного досвіду мистецької діяльності. Володіє доступними техніками та відображає ними життєві враження та почуття. Виявляє вміння використовувати техніки художньо-продуктивної та декоративно-ужиткової діяльності, експериментує з зображувальними матеріалами, створює художні образи. Має найпростіші навички виконавської культури (декламує, передає рухами характерні ознаки персонажу) та культури глядача (володіє елементарною культурою поведінки під час свят, концертів в освітніх та мистецьких закладах). Має домірні вікові навички співу, слухання музики, музично-ритмічних рухів, гри на дитячих музичних інструментах. Виявляє музикальність, уміння передавати настрій, емоції, почуття в музично-руховій і пісенній творчості, музикуванні та музичній грі. Виявляє навички образного мовлення, акторські здібності. Запам'ятовує сюжетну послідовність спектаклю, своєчасно включається в театралізовані дії. Ідентифікує почуття та вчинки персонажів із власними. Використовує побутові речі як атрибути театралізованої діяльності. Співпрацює з дітьми, зокрема з особливими освітніми потребами, й дорослими заради спільного успіху під час мистецької діяльності — художньо-продуктивної, музичної, театралізованої, розваг, свят. Відгукується на пропозиції щодо оздоблення інтер'єру (на свята), долучається до дорослих під час декорування приміщення. Виявляє елементи естетичного смаку та підтримує естетичні прояви у побуті (доцільність вибору одягу до ситуації, культура прийому їжі, сну, відпочинку та праці, культура поведінки й дотримання елементарних правил етикету під час святкувань). Демонструє за власним бажанням досвід мистецьких дій у самостійній художній діяльності. Виявляє елементарні навички рефлексії — обмірковує з іншими свій мистецький досвід, враження, ставлення до мистецької діяльності.
--	---

2. Форми організації освітнього процесу.

На виконання наказу управління освіти і науки Сумської міської ради від 29.08.2025 № 195 «Про організацію освітнього процесу в закладах освіти Сумської міської територіальної громади», враховуючи методичні рекомендації Міністерства освіти і науки України «Про окремі питання діяльності закладів дошкільної освіти у 2025/2026 навчальному році» (додаток до листа МОН від 27.08. 2024 № 1/15368-24) освітній процес у закладі дошкільної освіти буде організовано за дистанційною формою навчання та за потребою чергових груп.

Відповідно до Закону України «Про дошкільну освіту» освітня програма закладу дошкільної освіти визначає мету, завдання освітнього процесу на навчальний рік, а також форми його організації.

З метою досягнення очікуваних результатів навчання (набуття компетентностей дитини) у 2025/2026 навчальному році педагогами закладу будуть реалізовуватися різні форми організації освітньої діяльності дітей: інтегровані, комплексні, індивідуальні, індивідуально-групові, групові заняття, а також міні-заняття.

За формами організації проводяться такі типи занять:

- колективні (з усіма дітьми групи);
- групові (10-12 дітей);
- індивідуально-групові (4-6 дітей);
- індивідуальні (1-4 дитини).

Основними формами організованої освітньої діяльності дітей дошкільного віку є: для груп загального розвитку – різні види занять; для дитини з особливими освітніми потребами інклюзивної групи - індивідуальні корекційні заняття.

Протягом тижня у кожній віковій групі організовані ігри різних видів, спостереження, дослідно-експериментальна, художньо-продуктивна, театралізована діяльність.

Форми організації освітнього процесу плануються за освітніми напрямками Базового компонента дошкільної освіти: «Особистість дитини», «Дитина в соціумі», «Дитина в природному довкіллі», «Дитина в світі мистецтва», «Гра дитини», «Дитина в сенсорно-пізнавальному просторі», «Мовлення дитини».

Освітній процес у спеціальних групах для дітей з функціональними мовленнєвими труднощами вчителі-логопеди проводять у формі індивідуальних та групових занять. Фронтальні заняття проводяться асинхронно.

В інклюзивних групах освітня діяльність з дітьми з особливими освітніми потребами організовується згідно з вимогами Положення про команду психолого-педагогічного супроводу дитини з особливими освітніми потребами та їх індивідуальною програмою розвитку.

Зміст освітнього процесу в інклюзивній групі базується на індивідуальних особливостях та потребах розвитку дитини з особливими освітніми потребами.

Реалізація варіативної складової Базового компонента дошкільної освіти

3. Опис та інструменти системи внутрішнього забезпечення якості освіти.

Відповідно до Законів України «Про освіту», «Про дошкільну освіту» наказу Державної служби якості освіти України від 30.11.2020 № 01-11/71 «Про затвердження Методичних рекомендацій з питань формування внутрішньої системи забезпечення якості освіти у закладах дошкільної освіти», у закладі дошкільної освіти розроблено Положення про внутрішню систему забезпечення якості освіти. У рамках зазначеної системи у 2025/2026 навчальному році будуть здійснені заходи щодо визначення стану забезпечення якості освітнього процесу.

Положення регламентує зміст і порядок забезпечення якості освіти в ДНЗ затверджується керівником за попереднім схваленням педагогічної ради.

Інструменти забезпечення якості освіти

1. Освітнє середовище.

1.1. Створення безпечних, доступних умов розвитку, виховання, навчання дітей і праці.

1.2. Створення освітнього середовища, вільного від будь-яких форм насильства та дискримінації.

Одне з найважливіших завдань діяльності закладу – створити освітній простір, адекватний сучасним суспільним змінам, тенденціям розвитку в умовах, відповідний запитам батьків. Важливе місце в цьому просторі відіграють приміщення з меблями та обладнанням, які дають дітям максимум доступу та можливостей для ознайомлення з матеріалами, взаємодії один з одним, сприяють розвитку самостійності. Приміщення закладу освіти – це динамічний і змінюваний простір, заповнений матеріалами та обладнанням, необхідним для задоволення індивідуальних інтересів і розвитку дітей.

Для з'ясування, чи створено належні умови на території, у будівлі та приміщеннях закладу, чи вони безпечні та комфортні, створюється наказом керівника постійно діюча технічна комісія з обстеження приміщень, інженерно-технічних комунікацій закладу.

Одна з умов безпечного освітнього середовища – знання та дотримання працівниками закладу вимог охорони праці, безпеки життєдіяльності, пожежної безпеки, цивільного захисту.

Дотримання протиепідемічного режиму має важливе значення для збереження життя та здоров'я дітей, включає комплекс організаційних, правових, медичних, гігієнічних і протиепідемічних заходів, що направлені на запобігання виникненню і ліквідацію інфекційних захворювань.

Заклад дошкільної освіти планує та реалізує діяльність щодо запобігання будь-яким проявам дискримінації, булінгу.

2. Організація освітнього процесу.

2.1. Дотримання державного стандарту.

2.2. Організація життєдіяльності здобувачів дошкільної освіти у закладі.

У Методичних рекомендаціях до Базового компонента дошкільної освіти (Державного стандарту дошкільної освіти), що у додатку до листа МОН від 16.03.2021 № 1/9-148, зазначено, що компетентності формуються у просторі освітніх напрямів роботи закладу через організацію педагогом базових (основних) видів діяльності, які збагачують досвід дитини та реалізуються як особистісне надбання дитини (результат розвитку) за підтримки батьків в умовах сімейного виховання.

Отримання результату дошкільної освіти (компетентності дитини) – це відповідь на запитання, як ми реалізуємо цінності та завдання дошкільної освіти, як спілкуємося, граємо з дитиною, підтримуємо розвиток її здібностей.

У закладі дошкільної освіти створено умови для організації освітнього процесу, інтеграції та соціальної адаптації здобувачів дошкільної освіти із особливими освітніми потребами

У закладі здійснюється початковий, поточний, узагальнюючий моніторинг досягнень дітей дошкільного віку згідно з Базовим компонентом дошкільної освіти за методичним посібником Н.М. Шаповал, О.М. Кулик, Т.В. Киричук.

3. Кадрова робота.

3.1. Ефективність планування педагогами діяльності та якість організації освітнього процесу.

3.2. Підвищення професійної компетентності педагогічних працівників: вимога.

3.3. Налагодження співпраці між учасниками освітнього процесу.

3.4. Методичне забезпечення закладу дошкільної освіти.

Кадрова політика базується на таких принципах:

- справедливість;
- демократизм;
- гуманізм;
- моральність;
- довіра;
- мотивація;
- рівність та відсутність дискримінації;
- добір кадрів за професійними, діловими і моральними якостями; захищеність.

Система цінностей педагогів формується з таких складників:

- самоцінність збереження та зміцнення фізичного, психічного та соціального здоров'я дитини;
- створення благополуччя як вміння плекати, підтримувати та створювати сприятливі умови для себе та інших у безпечному середовищі, в природному, предметному та соціальному оточенні.

Професійне зростання, підвищення кваліфікації педагога –безперервний процес. І це не лише навчання на курсах підвищення кваліфікації. Процес підвищення кваліфікації педагога не обмежується якоюсь однією формою. Це також участь у тренінгах, конференціях, семінарах, вебінарах, курсах.

4. Управлінська діяльність.

4.1. Сформованість стратегії розвитку закладу дошкільної освіти.

4.2. Формування відносин довіри, прозорості, дотримання етичних норм.

4.3. Ефективність кадрової політики та забезпечення можливостей для професійного розвитку педагогічних працівників.

4.4. Створення умов для реалізації прав і обов'язків учасників освітнього процесу та розвитку громадського самоврядування.

4.5. Формування та забезпечення реалізації політики академічної доброчесності.

Стратегічне управління закладом реалізується через два напрями –розбудову внутрішньої системи забезпечення якості освіти та стратегічне планування. Перший дає змогу вивчати та оцінювати освітній процес як систему, а другий – визначити напрями діяльності в середньостроковій і довгостроковій перспективі.

Управлінська компетентність – це наявність професійних знань та практичного досвіду в сфері управління закладом, організації колективної освітньої, методичної, наукової та суспільної діяльності. За цим визначенням стоїть готовність і здатність керівника закладу освіти діяти у насиченому стресом середовищі, талант організатора і психолога, зрештою, харизма лідера.

Удосконалення освітнього та управлінського процесів залежить від формування спільного розуміння якості освітньої діяльності, запровадження закладом щорічного самооцінювання. Самооцінювання проводяться, щоб вивчити та оцінити ефективність функціонування внутрішньої системи та поліпшити діяльність закладу. Відстежування та оцінювання діяльності закладу керівником проводиться протягом року. Втім, щоб отримати показові результати самооцінювання має бути методичною роботою директора, вихователя-методиста. До неї залучаються всі учасники освітнього процесу.

У кінці кожного навчального року педагогічна рада обговорює та оцінює результати діяльності закладу за минулий навчальний рік. Керівник щороку звіту перед громадськістю про діяльність закладу.

3. Інноваційна діяльність

У 2025/2026 навчальному році педагоги закладу дошкільної освіти будуть працювати над впровадженням інноваційних методик та технологій:

№ з/	Назва технології	Хто впроваджує	Контингент вихованців
------	------------------	----------------	-----------------------

1.	Технологія навчання ранньому читанню за методикою М.О. Зайцевим	Червяцова Т.В., вихователь	Діти 5-го року життя
2.	Педагогічна спадщина В.О. Сухомлинського	Савченко Т.В., вихователь	Діти 4-го року життя
3.	Технологія ефективного засвоєння інформації в умовах сучасної освіти «Мнемотехніка»	Рибалка Л.І., вихователь	Діти 6-го, 7-го року життя
4.	Технологія наочного моделювання	Пугач Т.В., Крамаренко Т.В., вчителі-логопеди	Діти 6-го, 7-го року життя
5.	Здоров'я збережувальна технологія Су-Джок терапія	Федченко В.В., вихователь	Діти 6-го року життя
6.	Коректурні таблиці Н. Гавриш	Жук Т.О., вихователь	Діти 6-го, 7-го року життя
7.	ТРВЗ, методика Д. Кюїзенера	Титаренко В.І., вихователь	Діти 5-го року життя

ПОГОДЖЕНО Засіданням педагогічної ради Сумського ДНЗ №40 «Дельфін», м. Суми протокол від 29.08.2025 №1	ЗАТВЕРДЖЕНО Наказ Сумського ДНЗ №40 «Дельфін» м. Суми, Сумської обл. від «__»_____2025 №__
---	---

**ОСВІТНЯ ПРОГРАМА
СУМСЬКОГО ДОШКІЛЬНОГО НАВЧАЛЬНОГО
ЗАКЛАДУ (ЯСЛА-САДОК) № 40 «ДЕЛЬФІН»
М.СУМИ, СУМСЬКОЇ ОБЛАСТІ
НА 2025/2026 НАВЧАЛЬНИЙ РІК
(на період дії режиму воєнного стану)**